

SANET OÜ „SÕIDUKOOL“ B-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava

Koolitaja	SÕIDUKOOL
Õppekava nimetus	B-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis	Kontaktõpe, e-õpe, iseseisevõpe
Koolituse liik	Kursus
Liiklusteooria õppemaht	Teooriaõppe e-õppe läbimisel on õppetunde vähemalt 28 akadeemilist tundi, millest 6 tundi on auditoorsed. Koostöös koolitatavaga võib õppemahte suurendada. Õppemahtude suurendamise vajadus selgitatakse välja arenguvestluse käigus.
Sõiduõppe maht	Sõiduõppe õppetunde on vähemalt 30 sõidutundi. Lisaks tuleb võimalusel juhtida mootorsõidukit sõidupraktika saamise eesmärgil teise isiku (juhendaja) juuresolekul. Koostöös koolitatavaga võib õppemahte suurendada. Õppemahtude suurendamise vajadus selgitatakse välja arenguvestluse käigus.
Õppetöö keeled	Eesti, vene, inglise
Kontrollivorm	Koolitus lõpeb teooria- ja sõidueksamiga tulenevalt MKM määrus 50 temaatikast.
Hindamiskriteeriumid	<p>Läbitud on kogu õppeprogramm ning sooritatud testid (suulised, kirjalikud ja praktilised) ning koolitaja koostatud teooria- ja sõidueksam. Testides ja eksamil peab olema vastatud õigesti vähemalt 90% ulatuses.</p> <p>Vaheteste koostatakse vastavalt vajadusele, õpilase liiklusalasest arengust olenevalt.</p> <p>Hindamissüsteem: arvestatud/mittearvestatud</p> <p>Koolitaja koostatud teooria- ja sõidueksam kestavad kuni 90 minutit.</p>
Eesmärgid	<p>Koolituse eesmärk on anda tulevasele sõidukijuhile teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks kooskõlas B-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetega.</p> <p>Koolituse eesmärk on samuti luua eeldused juhi vastutustundliku liikluskäitumise ning ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.</p>
Sisu	Iga õpilane on individid ning saab endale vajamineva koolituse. Täpsemalt on alltoodud õppekava, õpiväljundid ja selle sisu. Seos MKMi määrusega nr 60 on näidatud lisan 1.
Õpiväljundid	<p>Õppekava läbinud isik vastab määruses Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded–Riigi Teataja toodud B-kategooria juhile kehtestatud nõuetele.</p> <p>Kvalifikatsiooninõuete saavutamiseks vajalikud õpiväljundid on toodud mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklikus õppekavas Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning</p>

	<p>mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad–Riigi Teataja Lisa 5 ja Lisa 6</p> <p>Õppe sisu ja teemad on kirjeldatud kvalifikatsiooninõuetes ning riiklikus õppekavas.</p> <p>Õpiväljundite saavutamise kontrollimisel tuginetakse Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele–Riigi Teataja ministri määrusele.</p>
<p>Õppetöö korralduslikud alused</p>	<p>Juhi ettevalmistamine toimub esma- ja jätkuõppe korras liiklusteooria õppe ja õppesõitude vormis.</p> <p>Liiklusteooria õppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.</p> <p>Algastmeõppes, jätkuõppes ning keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduvõime õppes võib õppesõidul õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.</p> <p>Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi ka õpingukaart).</p> <p>Iga õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu läbiviimise kuupäeva, kellaja ja õppekava kohase teema.</p> <p>Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu tundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta.</p> <p>Paber kandjal oleva õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga, elektroonilise õpingukaardi puhul toimub sõiduõppe sissekannete õigsuse kinnitamine elektroonilise õpingukaardi keskkonnas, millesse sisenemine nõuab õpetaja ja õpilase autentimist.</p> <p>Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit.</p> <p>Korraga on teooria- ja sõiduõpet lubatud läbi viia kestusega kuni 90 minutit.</p> <p>Iga 90-minutilise ajavahemiku kohta peab õpetaja ja õpilase jaoks olema katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu.</p> <p>Õpilase ettevalmistuse taseme kohta annab koolitaja õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ning mitterahuldava tulemuse korral vajadusel ka konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.</p>

	<p>Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.</p> <p>Jätkuõppe korras valmistatakse ette sõidueksamit korduvalt mittesooritanud juhtimisõiguse taotlejaid.</p> <p>Esmaõppe korras valmistatakse ette B-kategooria juhti. Juhi esmaõpe jaguneb algastmeõppeks ja lõppastme õppeks. Juhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist. Juhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud. Juhi esmaõppe lõppaste hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduoskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu välja kujundamist teeliikluse tingimustes. Lõppastme eesmärk on süvendada algastmes saadud teadmisi ja oskusi ning saavutada iseseisva juhina piisav liiklemise vilumus, mis annab valmiduse juhiloa saamiseks.</p> <p>Lõppastme koolituse peab esmaõppe lõppastme raames läbima B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik. Lõppastme koolituse läbima enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu. Lõppastme koolituse läbimiseks peab olema läbitud esmaõppe algastme pimeda aja koolitus.</p> <p>B-kategooria mootorsõidukijuhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida pimeda aja koolitus.</p>
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Igas etapis jälgitakse, et kogu teoreetiline õpe korreleeruks praktikaga ning iga teooriaõppetund võetakse vaatluse alla ka sõiduõppes. Eriline rõhk on nende vahetule sidumisele ning individuaalsel lähenemisel.</p> <p>Teooria õppes kasutatakse Harjumaa, Tallinn, J.Vilmsi 55, 2 korrusel asuv klass NR.69. ning vajadusel, kui ka koolitustellimusel, õppeklasse, mida saab eelnevalt broneerida mõne teenuseosutaja juures või tellija õpperuume. E-õpe viiakse läbi Liiklustestid, e-autokool, teooria e-õpe - Liikluslab</p> <p>Õppesõiduk on vahend praktiliste oskuste omandamiseks ning õppe jooksul tagatakse väga mitmekülgsed ja tegelikkuses rakentatavad oskused.</p> <p>Lõppastme koolituse ja riskivältimise koolituse läbiviimiseks tehakse koostööd aastaringse libedaraja valdajaga LaitseRallyPark</p>
Õppematerjalide loend	<p>Ennekõike tugineb teooriaõpe kehtivale liiklusseadusele, liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele määrusele, mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele määrusele ja muudele asjakohastele mootorsõidukijuhile vajaminevatele õigusaktidele ja allikatele. Täiendavalt kasutatakse Liikluslab Baltic OÜ Liikluslabi e-autokooli ning e-õpikut „Liiklusreeglid lihtsas keeles“. Õppesõidukid vastavad „Liiklusseaduse“ § 100 lõike 7 määruuses kehtestatud sõidukit nõuetele. Õppesõidukite valiku puhul arvestatakse selle mõju õpilase arengule.</p>

Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemusega kirjeldus koolitajal	Koolitajal peab olema mootorsõidukijuhi vastava kategooria õpetamise õigus, kõrgharidus ja/või õpetaja kutse ning valdkondlik töökogemus.
Õppekavarühm	Transporditeenused
Õpingute alustamise tingimused	Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane. Koolituskursusele vastuvõtmiseks peab isik omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.
Õpingute lõpetamine	Õpingute edukal lõpetamisel väljastatakse mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus. https://www.riigiteataja.ee/akt/128072023006?leiaKehtiv Lisa 3.
Kinnitatud	Õppekava on kinnitatud 20.04.2024

Teooria- ja sõiduõppe ained ning õppemahud

Esmaõppe algaste			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Sõidutunde
1. Sissejuhatus autokooli kursusesse		1. Juhi tööasend ja turvavarustus	
2. Liiklus kui süsteem		2. Sõiduki käsitlemine	
3. Liiklejad		3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel	
4. Sõit teel		4. Peatumine ja parkimine	
5. Lõikumiste läbimine		5. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	
6. Peatumine ja parkimine		6. Sõit asulavälisel teel	
7. Eriline liikluskord		7. Möödaskõik, möödumine ja ümberpõige	
8. Möödaskõik ja möödumine		8. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	
9. Erilised olukorrad		9. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	
10. Liiklusohutus		10. Õppesõit individuaalprogrammi järgi	
11. Inimene sõidukijuhina			
12. Sõiduk			
13. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2		1

14. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1		1
TE. Liiklusteooria eksam	1		1
Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	28	Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	30
Teooria- ja sõidueksam Transpordiametis			
Esmase juhiloa saamine			

Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Teema	Õppetunde	Teema	Sõidutunde
LT1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeludes	3	LS1. Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
LT2. Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	LS2. Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4		2

Jätkuõpe			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Teema	Õppetunde	Teema	Sõidutunde
JÕ. Jätkuõpe	Vajaduse korral (õppemaht määratakse individuaalselt)	JÕ. Jätkuõpe	2
		Kokku jätkuõppes vähemalt	2

ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Teooriaõpe

1.1.1 Sissejuhatus autokooli kursusesse

Pärast koolitust õpilane:

- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- teab õppetöö korraldust;
- teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määrukses seatud juhi koolituse eesmärgid;
- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- on koostanud individuaalse õppeplaani;
- teab, kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajaduse korral abi saab.

1.1.2 Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid ja liikluskorraldusvahendite tähendusi;
- mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele;
- teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- teab keskkonnaga seotud nõudeid sõiduki kasutamisel.

1.1.3 Liiklejad

Pärast koolitust õpilane:

- teab juhi üldkohustusi ja üldiseid teeandmiskohustusi;
- teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid;
- teab mootorsõiduki tulede kasutamise reegleid;
- teab kergliikleja ja kergsõiduki juhi liiklusreegleid.

1.1.4 Sõit teel

Pärast koolitust õpilane:

- teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;
- teab, kuidas sõitu ohutult alustada;
- teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet;
- teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid;
- teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;
- teab, kuidas vahetada sõidurada ja sõidukirida;
- teab tagurdamisega seotud reegleid.

1.1.5 Lõikumiste läbimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab manööverdamisega seotud reegleid;
- oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevatel aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;
- teab ülekäiguraja ja ülekäigukoha ületamisega seotud reegleid;
- omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

1.1.6 Peatumine ja parkimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab ja oskab probleem ülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumise ning hädapeatumisega seotud liiklusreegleid;
- teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda;
- on motiveeritud peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reegleid järgima;
- teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida;
- teab tasulise parkimisega ja puudega inimese parkimiskaardiga seotud reegleid.

1.1.7 Eriline liikluskord

Pärast koolitust õpilane:

- teab õuealal kehtivaid reegleid;
- teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;
- teab jääteel kehtivaid reegleid;
- omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ning nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.1.8 Möödasõit ja möödumine

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;
- teab, kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;
- teab, kuidas käituda möödasõidetava rollis;
- teab eritalituse sõidukist möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud reegleid;
- on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.

1.1.9 Erilised olukorrad

Pärast koolitust õpilane:

- teab mootorsõiduki pukseerimise ja hädapeatumisega seotud reegleid;
- teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;
- teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;
- teab politseiniku peatumismärguannetega seotud reegleid.

1.1.10 Liiklusohutus

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgvahet hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted;
- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;
- teab, et liikluses osalevad erinevad liiklejate rühmad;
- teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab erinevate liikleja rühmade ja sõiduki liikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud erinevate liikleja rühmade ja sõiduki liikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähe kaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse;
- teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõiduki ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;
- teab, et sõidu kavandamisel tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms);

- on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
- oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;
- teab, kuidas jälgida kütusekulu;
- on motiveeritud sõiduki kasutamisel keskkonda säästma;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis;
- teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ning kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

1.1.11 Liikluspsühholoogia

Pärast koolitust õpilane:

- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- teab, kuidas sõidu motiivid, sõidu teekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;
- teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;
- on enda jaoks välja töötanud strateegiad, mille abil saab vältida kahjulikke mõjusid, mis tulenevad liikluskäitumist mõjutavatest isiksuse ja tervisliku seisundiga seotud asjaoludest;
- on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonnasäästlikkust elu üldistes eesmärkides ja käitumises;
- teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

1.1.12 Sõiduk

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ning nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab kasutatava mootorsõiduki kohta kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;
- teab liikluskindlustuse aluseid ja vastavaid kohustusi;
- teab mootorsõidukitel kasutatavaid tunnusmärke.

1.1.13 Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- mõistab erinevate tee- ja ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega.

1.1.14 Pimedal ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, ees olevale sõidukile järele jõudes ja/või sellest mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal hoolimata tulede õigest kasutamisest, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega;
- saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

1.2. Sõiduõpe

1.2.1 Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- oskab teha sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades kasutaja juhendit;
- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeegliid juhile sobivaks;
- oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte;
- on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

1.2.2 Sõiduki käsitlemine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiqlusega teel;
- teab sõiduki vale käsitlemisega seotud ohte ja mõju keskkonnale;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

1.2.3 Sõiduki juhtimine vähese liiqlusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiqlussituatsioonides;
- omab vajalikke oskusi vähese liiqlusega teel liiklemiseks;
- teab vähese liiqlusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest vähese liiqlusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiqlusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.4 Peatumine ja parkimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab peatuda ja parkida teel;
- teab parkimiskohale manööverdamisega seotud riske ja oskab nendega arvestada.

1.2.5 Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt;
- omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi;
- teab erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
- on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima vastaval teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

1.2.6 Sõit asulavälisel teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult suurtel sõidukiirustel;
- oskab kasutada kiirendus- ja aeglustusradasid;
- teab maantee sõiduga seotud riske ja oskab nendega arvestada.

1.2.7 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- oskab käituda möödasõidetava rollis;
- oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
- omab realistlikku arusaama enda tugevatest ja nõrkadest külgedest, mis on seotud möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat.

1.2.8 Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- hindab ja võtab sõiduteekonna kavandamisel arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine.

1.2.9 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist;
- on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;
- omab realistlikku arusaama isiklikest säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest

külgedest;

- on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

1.2.10 Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab sooritada äkkpidurdust;
- mõistab, et väiksempi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgvahega.

1.2.11 Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõidukit teistele paremini märgatavaks teha;
- mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;
- teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;
- oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

2.1 Teoriaõpe

2.1.1 Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohte suurendavaid tegureid liicluses;
- mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid;
- teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine;
- tajub ja teab enda isikuga seotud nõrku külgi, mis mõjutavad liicluskäitumist, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.

2.1.2 Libedasõidu riskivältimise praktikum

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et väiksempi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- mõistab, et libedal teel on pidurdusteed palju pikem kui kuival asfaldil;
- mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekattest on pidurdusteedonna pikkus erinev;

- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.

2.2 Sõiduõpe

2.2.1 Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest;
- on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

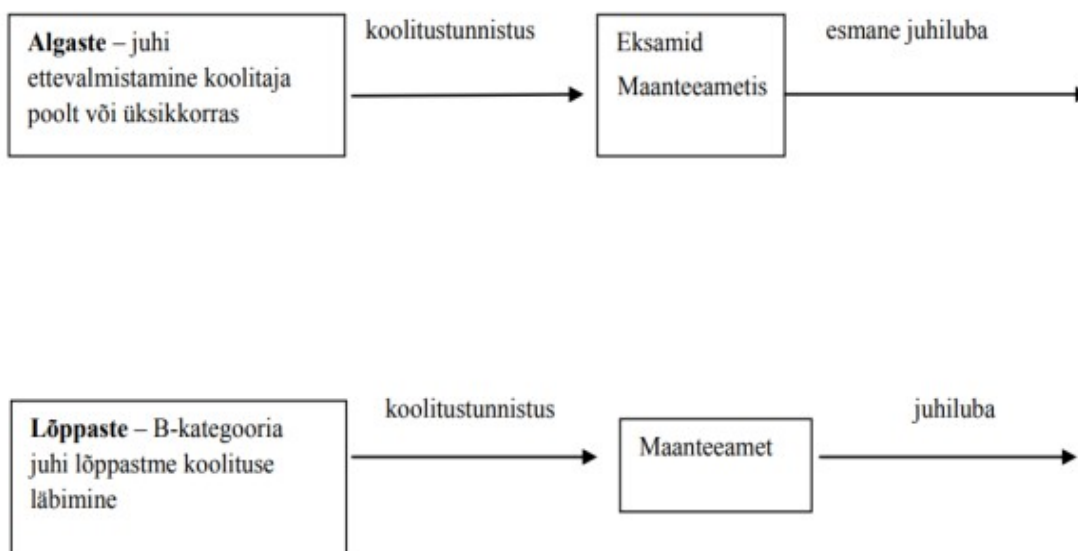
2.2.2 Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamise

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama isiklikest äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest;
- oskab äkkpidurdamist;
- oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;
- oskab valida tee olukorra ja trajektoori järgi erinevaid pidurdamistehnikaid ning mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel;
- mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ohutuse taastamiseks ette võtta on piiratud;
- on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

3. Juhi esmaõppe korraldus

Juhi esmaõppe korraldus

Lisa 1. Algastme koolituse liiklusteooria õppeainete teemad ja seos MKM-i määrusega nr 6

Aine nimi	Aine teemad	Vastavus MKMi määruse nr 60 ainetele
1. Sissejuhatus autokooli kursusesse	1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

	1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
2. Liiklus kui süsteem	2.1. Liiklusreeglite alused	Liiklus kui süsteem
	2.2. Liikluse reguleerimine ja liikluskorraldusvahendid	Liiklus kui süsteem
	2.3. Sõitjate ja veose vedu	Sõiduki turvalisus
	2.4. Keskkonnakaitse	Sõiduki turvalisus
3. Liiklejad	3.1. Juhi üldkohustused	-
	3.2. Sõidukijuhi märguanded	Ohutu liiklemise põhimõtted
	3.3. Tulede kasutamine	-
4. Sõit teel	4.1. Sõidukiirus ja pikivahe	Ohutu liiklemise põhimõtted
	4.2. Sõiduki asukoht sõites	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
	4.3. Manöövrid ja tagurdamine	-
5. Lõikumiste läbimine	5. Lõikumiste läbimine	Sõidujärjekord sõites
6. Peatumine ja parkimine	6. Peatumine ja parkimine	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine
7. Eriline liikluskord	7. Eriline liikluskord	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
8. Möödasõit ja möödumine	8. Möödasõit ja möödumine	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
9. Erilised olukorrad	9. Erilised olukorrad	Käitumine liiklusõnnetuse korral
10. Liiklusohutus	10.1 Liiklusohutus ning sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	Teiste liiklejatega arvestamine, ohutu liiklemise põhimõtted, sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
	10.2. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
11. Inimene sõidukijuhina	11.1. Inimene sõidukijuhina	Inimene sõidukijuhina
12. Sõiduk	12.1. Auto kasutamine ja tehnoseisund	Sõiduki turvalisus
	12.2. Keskkonda säästev sõiduki kasutamine	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine
	12.3. Liikluskindlustus	-
13. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	13.1. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
14. Pimedal ajal sõiduki juhtimine	14.1. Pimedal ajal sõiduki juhtimine	Pimedal ajal sõiduki juhtimine